

جمهوری اسلامی ایران

وزارت علوم تحقیقات و فناوری

مشخصات کلی، برنامه آموزشی و سرفصل دروس

دوره : کارشناسی ارشد ناپیوسته

رشته : حقوق اسناد و قراردادهای تجاری

گروه : علوم انسانی

تصویب هفتصد و شانزدهمین جلسه شورای برنامه ریزی آموزش عالی
وزارت علوم، تحقیقات و فناوری مورخ ۱۳۸۸/۲/۵

برنامه آموزشی دوره کارشناسی ارشد ناپیوسته حقوق اسناد و قراردادهای تجاری

کمیته تخصصی: میان رشته‌ای

گرایش:

کد رشته: -

گروه: علوم انسانی

رشته: حقوق اسناد و قراردادهای تجاری

دوره: کارشناسی ارشد ناپیوسته

شورای برنامه ریزی آموزش عالی در هفتاد و شانزدهمین جلسه مورخ ۸۸/۲/۵ براساس طرح دوره کارشناسی ارشد ناپیوسته رشته حقوق اسناد و قراردادهای تجاری که توسط گروه علوم انسانی تهیه شده و به تأیید رسیده است، برنامه آموزشی این دوره را در سه فصل (مشخصات کلی، برنامه و سرفصل دروس) به شرح پیوست تصویب کرده و مقرر می‌دارد:

ماده ۱) برنامه آموزشی دوره کارشناسی ارشد ناپیوسته رشته حقوق اسناد و قراردادهای تجاری از تاریخ تصویب برای کلیه دانشگاهها و مؤسسات آموزش عالی کشور که مشخصات زیر را دارند، لازم الاجرا است.

الف: دانشگاهها و مؤسسات آموزش عالی که زیر نظر وزارت علوم، تحقیقات و فناوری اداره می‌شوند.

ب: مؤسستای که با اجازه رسمی وزارت علوم، تحقیقات و فناوری و براساس قوانین تأسیس می‌شوند و بنابراین تابع مصوبات شورای گسترش آموزش عالی می‌باشند.

ج: مؤسسات آموزش عالی دیگر که مطابق قوانین خاص تشکیل می‌شوند و باید تابع ضوابط دانشگاهی جمهوری اسلامی ایران باشند.

ماده ۲) این برنامه از تاریخ ۸۸/۲/۵ برای دانشجویانی که از این تاریخ به بعد وارد دانشگاه می‌شوند لازم الاجرا است.

ماده ۳) مشخصات کلی، برنامه درسی و سرفصل دروس دوره کارشناسی ارشد ناپیوسته رشته حقوق اسناد و قراردادهای تجاری در سه فصل مشخصات کلی، برنامه و سرفصل دروس برای اجرا به معاونت آموزشی وزارت علوم، تحقیقات و فناوری ابلاغ می‌شود.

رای صادره هفتاد و شانزدهمین جلسه شورای برنامه ریزی آموزش عالی مورخ ۸۸/۲/۵
درخصوص برنامه آموزشی دوره کارشناسی ارشد ناپیوسته حقوق استاد و قراردادهای تجاری

- (۱) برنامه آموزشی دوره کارشناسی ارشد ناپیوسته رشته حقوق استاد و
قراردادهای تجاری که از طرف گروه علوم انسانی پیشنهاد شده بود، با
اکتریت آراء به تصویب رسید.
- (۲) این برنامه از تاریخ تصویب به مدت پنج سال قابل اجرا است و پس
از آن نیازمند بازنگری است.

رای صادره هفتاد و شانزدهمین جلسه شورای برنامه ریزی آموزش عالی مورخ ۸۸/۲/۵ در مورد برنامه آموزشی
دوره کارشناسی ارشد ناپیوسته رشته حقوق استاد و قراردادهای تجاری صحیح است و به مورد اجرا گذاشته شود.

حسین نادری منش
نایب رئیس شورای برنامه ریزی آموزش عالی

سعید قدیمی

دبیر شورای برنامه ریزی آموزش عالی

برنامه آموزشی
دوره کارشناسی ارشد ناپیوسته

حقوق اسناد و قراردادهای تجاری

گروه حقوق تجارت
رشته حقوق اسناد و قراردادهای تجاری
دوره کارشناسی ارشد ناپیوسته

فصل اول: مشخصات کلی دوره کارشناسی ارشد ناپیوسته حقوق اسناد و قراردادهای تجاری

الف - مقدمه

برنامه آموزش دوره کارشناسی ارشد (نایپوسته) حقوق اسناد و قراردادهای تجاری در راستای ارتقاء سطح علمی و راهبردی قضات و سایر و نیز تخصصی شدن امور، با رعایت قوانین و مقررات آموزش عالی وزارت علوم، تحقیقات و فناوری به شرح زیر تنظیم می گردد.

ب - تعریف

بخش عمده ای از دعاوی مطروحه ناشی از روابط قراردادی و صدور اسناد تجاری است. بسیاری از قراردادها و ابزارهای پرداخت و تضمین در آنها، از قراردادهای تجاری بوده که در دوره های فعلی به صورت انتزاعی و گذرا مطرح می شوند. بعلاوه عقودی مثل بیع تجاری، رهن تجاری و غیره برای قضات ایرانی تا حدودی ناشناخته مانده است. توسعه روابط اقتصادی در جامعه ما نیز تبعا طرح اختلافات ناشی از انعقاد و اجرای این قراردادها در دستگاه قضائی را افزایش خواهد داد.

مضافاً، تعهد به پرداخت معمولاً در اسناد تجاری انعکاس می یابد. یعنی بدھی مبنای با حصول تغییراتی به حالت تعهد برآتی در آمده و به همین گونه قابل اجراست. البته سند تجاری به شرط انتقال به شخص ثالث، مستقل و منفک از رابطه معامله ای عمل می کند. گردن اسناد تجاری از طریق ظهر نویسی و نحوه پرداخت و تضمین های آن تابع قواعد مذکور در باب چهارم قانون تجارت بوده که راجع به آن چند پیمان بین المللی نیز وجود دارد.

ج - هدف

هدف این دوره تربیت دانشجویان این دوره به منظور ارتقاء سطح آمادگی آنان برای اداره امور مربوط به حقوق قراردادها و اسناد تجاری در سطح استان و شهرستانها با روش های علمی می باشد. همچنین، با موفقیت در برگزاری دوره پذیرش دانشجو از دیگر کشورها با اخذ مجوز از مراجع ذیصلاح امکان پذیر خواهد بود.

د - طول دوره

دوره کارشناسی ارشد (نایپوسته) حقوق قراردادها و اسناد تجاری (بدون احتساب یک تیم سال تحصیلی به منظور گذراندن دروس کمبود و پیش نیاز عمومی و با احتساب زمان تهیه و دفاع از پایان نامه) شامل چهار نیمسال تحصیلی است و تا شش نیمسال تحصیلی قابل ادامه یافتی است.

شرایط ورود به دوره

شرایط ورود به دوره رشته حقوق اسناد و قراردادهای تجاری بر اساس تصمیمات هیات امناء دانشگاه علوم قضائی و مقررات مراجع ذیصلاح می باشد.

واحدهای درسی

تعداد کل واحدهای درسی رشته حقوق استاد و قراردادهای تجاری ۳۲ واحد به شرح ذیل می باشد:

- دروس اختصاصی (اعم از الزامی ۲۲ واحد و اختیاری ۶ واحد) که جمما ۲۸ واحد طبق فهرست جداول ۳ و ۴.
- پایان نامه ۴ واحد مطابق مقررات مربوط به کارشناسی ارشد مصوب مراجع ذیصلاح.

تبصره ۱: دروس بیش نیاز عمومی (جدول شماره ۱) که به تشخیص گروه آموزشی قبل از دروس الزامی به دانشجویان ارائه می گردد.

تبصره ۲: دروس کمبود (جدول شماره ۲) که بر اساس مقررات حداقل تا ۲۴ واحد به تناسب رشته تحصیلی مقطع کارشناسی دانشجو به تشخیص گروه آموزشی مربوط ارائه و دانشجویان موظف به گذراندن آن می باشند.

جدول شماره ۱ - درس‌های پیش نیاز عمومی دوره کارشناسی ارشد
حقوق اسناد و قراردادهای تجاری

(۱) دروس پیشنباز						
کد	نام درس	واحد	ساعات			جمع
			نظری	عملی		
۱	روش تحقیق	۲	۳۲	-	۳۲	۳۲
۲	منطق	۲	۳۲	-	۳۲	۳۲
۳	معارف اسلامی	۲	۳۲	-	۳۲	۳۲
	جمع کل واحدهای دروس پیشنباز	۶	۹۶	-	۹۶	-

جدول شماره ۲ - درس های جبرانی دوره کارشناسی ارشد

حقوق اسناد و قراردادهای تجاری

(۲) دروس جبرانی

کد	نام درس	واحد	ساعات		جمع	زمان ارائه درس با پیشنباز	ملاحظات	پیشنباز	
			نظری	عملی					
۱	مقدمه علم حقوق	۲	-	۳۲	۳۲	-	-	-	
۲	حقوق اساسی (۲)	۳	-	۴۸	۴۸	-	-	-	
۳	حقوق مدنی ۳	۳	-	۴۸	۴۸	-	-	-	
۴	حقوق مدنی ۶	۳	-	۴۸	۴۸	-	-	-	
۵	حقوق مدنی ۷	۳	-	۴۸	۴۸	-	-	-	
۶	حقوق جزای عمومی ۱	۲	-	۳۲	۳۲	-	-	-	
۷	حقوق جزای عمومی ۲	۲	-	۳۲	۳۲	-	-	-	
۸	حقوق جزای اختصاصی ۲	۲	-	۳۲	۳۲	-	-	-	
۹	حقوق تجارت ۱	۱	-	۱۶	۱۶	-	-	-	
۱۰	حقوق تجارت ۲	۲	-	۳۲	۳۲	-	-	-	
۱۱	حقوق تجارت ۳	۲	-	۳۲	۳۲	-	-	-	
۱۲	حقوق تجارت ۴	۲	-	۳۲	۳۲	-	-	-	
۱۳	حقوق بین الملل خصوصی ۲	۲	-	۳۲	۳۲	-	-	-	
۱۴	آئین دادرسی مدنی ۱	۲	-	۳۲	۳۲	-	-	-	
۱۵	آئین دادرسی مدنی ۲	۲	-	۳۲	۳۲	-	-	-	
۱۶	آئین دادرسی مدنی ۳	۲	-	۳۲	۳۲	-	-	-	
۱۷	حقوق بازرگانی بین المللی	۱	-	۱۶	۱۶	-	-	-	
۱۸	متون فقه (معاملات)	۲	-	۳۲	۳۲	-	-	-	
۱۹	متون حقوقی به زبان خارجی ۱	۲	-	۳۲	۳۲	-	-	-	
۲۰	ادله اثبات دعوى	۲	-	۳۲	۳۲	-	-	-	
-		۶۷۲		۶۷۲		۴۲		جمع کل واحدهای جبرانی	

تبصره: شرح دروس جبرانی بر اساس شرح دروس مصوب رشته کارشناسی علوم قضائی دانشکده علوم قضائی و خدمات اداری توسط گروه های آموزشی ارائه می گردد.

جدول شماره ۳ - درس های اصلی / الزامی دوره کارشناسی ارتقاء
حقوق اسناد و قراردادهای تجاری

(۳) دروس اصلی - الزامی						
کد	نام درس	واحد	ساعت	جمع	زمان ارائه درس با پیشنباز	ملاحظات
			نظری	عملی	جمع	پیشنباز
۱	حقوق تجارت پیشرفته ۱ (کلیات اعمال تجاری)	۲	-	۳۲	۳۲	-
۲	حقوق تجارت پیشرفته ۲ (اسناد تجاری)	۲	-	۳۲	۳۲	-
۳	حقوق تجارت پیشرفته ۳ (عقود معین تجاری ۱)	۲	-	۳۲	۳۲	کد ۱
۴	حقوق تجارت پیشرفته ۴ (عقود معین تجاری ۲)	۲	-	۳۲	۳۲	کد ۱
۵	حقوق تجارت پیشرفته ۵ (بازسازی و ورشکستگی)	۲	-	۳۲	۳۲	کد ۱
۶	حل و فصل اختلافات تجاری	۱	-	۱۶	۱۶	-
۷	حقوق کیفری اسناد و اعمال تجاری	۲	-	۳۲	۳۲	-
۸	حقوق تجارت بین المللی	۲	-	۳۲	۳۲	-
۹	تحلیل آراء و رویه های قضائی اسناد و قراردادهای تجاری	۲	-	۱۶	۱۶	-
	مبانی فقهی اسناد و قراردادهای تجاری	۲	-	۳۲	۳۲	-
	متون حقوقی به زبان خارجی	۲	-	۳۲	۳۲	-
	سمینار	۱	-	۱۶	۱۶	-
	پایان نامه	۴	-	۶۴	۶۴	-
جمع کل واحدهای اصلی - الزامی						
با توجه به اینکه در جدول فوق الذکر دروس به ترتیب تقدم ذکر گردیده است، لذا دانشجویان در انتخاب واحد باید حتی المقدور ترتیب مذکور را رعایت نمایند.						

جدول شماره ۴- درس‌های اختیاری دوره کارشناسی ارشد

حقوق اسناد و قراردادهای تجاري

(۴) دروس اختیاری						
کد	نام درس	واحد	ساعات		جمع	زمان ارائه درس با پیشنباز
			نظری	عملی		
۱	حقوق نفت و گاز	۲	-	۳۲	۳۲	-
۲	کلیات علم اقتصاد	۲	-	۳۲	۳۲	-
۳	حقوق سرمایه گذاری خارجی	۲	-	۳۲	۳۲	-
۴	حقوق اموال / مالکیت فکری	۲	-	۳۲	۳۲	-
۵	اجرای احکام مدنی	۲	-	۳۲	۳۲	-
۶	حقوق بیمه	۲	-	۳۲	۳۲	-
۷	حقوق بنگاه های اقتصادی	۲	-	۳۲	۳۲	-
۸	سازمانهای تجاري بین المللی	۲	-	۳۲	۳۲	-
۹	آئین دادرسی تجاري	۲	-	۳۲	۳۲	-
۱	حقوق تجارت الکترونیکی	۲	-	۳۲	۳۲	-
	حقوق بازار اوراق بهادار	۲	-	۳۲	۳۲	-
	حقوق بیع بین المللی	۲	-	۳۲	۳۲	-
	مسئولیت مدنی	۲	-	۳۲	۳۲	-
	حقوق تطبیقی استاد تجاري	۲	-	۳۲	۳۲	-
	اعتبارات اسنادی و ضمانت نامه های بانکی	۲	-	۳۲	۳۲	-
	قواعد عمومی قراردادها	۲	-	۳۲	۳۲	-
جمع کل واحدهای اختیاری						
۴۸۰						

تیصره: گذراندن ۶ واحد از دروس اختیاری برای دانشجویان دوره کارشناسی ارشد حقوق قراردادها و استاد تجاري الزامي می باشد.

فصل دوم : سرفصل دروس اصلی (الزامی) و اختیاری کارشناس ارشدناپیوسته حقوق اسناد و قراردادهای تجارتی

۱- سرفصل دروس اصلی (الزامی)

حقوق تجارت پیشرفته ۱ (کلیات اعمال تجاری)

تعداد واحد: ۲

نوع واحد: نظری

نوع درس: الزامی

ساعات تدریس: ۳۲

پیشناز: ندارد

شماره درس: ۱

۱- هدف

بستر تجارت زمینه اعمال متعدد تجاری است. قواعد حاکم بر این عملیات که جنبه مستقیم و دیرین داشته باشد در قانون مدنی ملاحظه می شود. بر این قواعد، مقررات ویژه ای طی چند قرن اضافه گردیده و از طریق روابط اقتصادی بین المللی ایران یا قوانینی که الگوی خارجی دارند بطور پراکنده وارد حقوق مانده است. وقوف به این مقررات و اختلافات و دعاوی ناشی از آن و قواعد دیگری که به صورت لایحه یا طرح باقی مانده و صورت قانونی نیافته است، از ملزومات مبنای حقوق تجارت پیشرفته قراردادشته و طی این درس مطالعه می گردد.

۲- سرفصل دروس

بخش اول- اشخاص، اموال و تعهدات حقوق تجارت

۱- اشخاص

۲- اموال

۳- تعهدات و مسئولیتها

بخش دوم- عملیات راجع به تولید و توزیع کالا و خدمات

۱- ویژه گی های قوانین و مقررات بطور کلی

۲- عملیات تولید از طبیعت

الف- اهداف قوانین

۳- عملیات تولید و توزيع کالا و خدمات

الف- اهداف قوانین

ب- انعقاد قراردادهای تجاری

ج- اجرای قراردادهای تجاری

۳- منابع

۱- قوانین و مقررات

قوانين مدنی، تجارت و مجازات اسلامی

قانون تجارت الکترونیک مصوب ۱۳۸۲

قانون مربوط به مقررات امور پزشکی و داروئی و مواد خوردنی و آشامیدنی مورخ ۱۳۳۴

قانون مجازات اخلال گران در نظام اقتصادی کشور مورخ ۱۳۶۹

ماده واحده قانون شمول اجرای قانون نحوه اجرای اصل ۴۹ قانون اساسی در مورد ثروت های ناشی از احتکار، گرانفروشی و قاچاق مصوب ۱۳۶۸

قانون تعزیرات حکومتی، امور بهداشتی و درمانی مصوب ۱۳۷۶

قانون مجازات عاملین مختلف در امر حمل و نقل کالا مورخ ۱۳۶۷

قانون مجازات اخلال گران در عرضه دام و گوشت ۱۳۵۳

قانون اصلاح قانون مربوط به مقررات امور پزشکی و دارویی و مواد خوردنی و آشامیدنی مورخ ۱۳۷۴

قانون اصلاح قوانین و مقررات استاندارد و تحقیقات صنعتی ایران مورخ ۱۳۷۱

قانون تاسیس بورس اوراق بهادار ۱۳۴۵

قانون تشديد مجازات قاچاق اسلحه و مهمات و قاچاقچیان مسلح ۱۳۵۳

قانون پولی و بانکی کشور ۱۳۵۱

قانون نظام صنفی مورخ ۱۳۵۹

قانون اصلاح قانون مبارزه با مواد مخدر مورخ ۱۳۷۶

قانون تشديد مجازات جاعلین اسکناس و وارد کنندگان، توزيع کنندگان و مصرف کنندگان اسکناس مجموع مورخ ۱۳۶۸

قانون منع خرید و فروش کوین های کالاهای اساسی مصوب ۱۳۶۷

قانون حفاظت و بهره برداری از منابع آبری مصوب ۱۳۷۴

قانون نحوه مجازات اشخاصی که در امور سمعی و بصری فعالیت های غیر مجازات مینمایند- مورخ ۱۳۷۲

قانون اصلاح قوانین و مقررات موسسه استاندارد و تحقیقات صنعتی ایران مورخ ۱۳۷۱

قانون ممنوعیت به کارگیری تجهیزات دریافت از ماهواره مورخ ۱۳۷۳

قانون مجازات مرتكبین قاچاق مورخ ۱۳۱۲

قانون مجازات اخلال گران در صنایع مورخ ۱۳۵۳

- قانون حفظ و حمایت از منابع طبیعی و ذخایر جنگلی کشور مورخ ۱۳۷۱
قانون عملیات بانکی بدون ریا همراه با آئین نامه اجرائی هیئت وزیران و دستورالعمل های شورای پول و اعتبار،
بانک صارت ایران، اداره تشکیلات و روشها، ۱۳۶۴
- قانون توزیع عادلانه آب مورخ ۱۳۶۱
قانون حفاظت و بهره برداری از جنگل ها و مراتع مورخ ۱۳۴۶
- اصلاحی قانون شکار و صید مورخ ۱۳۷۵
قانون حفاظت و بهره برداری از منابع آبی جمهوری اسلامی ایران مصوب ۱۳۷۴
- قانون مجازات صید غیر مجاز از دریای خزر و خلیج فارس مورخ ۱۳۵۸
قانون مربوط به اصلاح و توزیع مجدد اراضی مزروعی کار و جامعه، سال ۱، شماره ۵، ۱۳۶۶، ص ۵۱
- قانون مربوط به اصلاح و توزیع مجدد اراضی مزروعی کار و جامعه، سال ۱، شماره ۵، ۱۳۶۶، ص ۵۱
- کتوانسیون سال ۱۹۸۸ سازمان ملل متعدد راجع به منع کشت خشکاش
تفسیر قانون مدنی، استاد، آراء و اندیشه های حقوقی، سید مرتضی قاسم زاده، حسن ره پیک، و عبدالله کیانی،
سمت، ۱۳۸۲.

۲- منابع فارسی

- آقا باقر بهبهانی با حواشی میرزا شیرازی و حاج میرزا محمد حسین نجفی، تجارت، چاپ سنگی.
امامی، اسلام‌الله، نقش اراده در قراردادها، فصل نامه حق، دفتر ۴، ۱۳۶۴، ص ۶۷
- امامی، سید حسن، حقوق مدنی، جلد ۱ و ۲، اسلامیه، ۱۳۶۴، ص ۴۵.
- امامی، مصطفی، تحولات قراردادهای خصوصی، حقوق مردم، سال ۱۰، شماره ۳۷ و ۳۸، ۱۳۵۳، ۱۳۵۴، ص ۴۵.
- امیری قائم مقامی، عبدالمجید، حقوق تعهدات، جلد ۲، تهران، ۱۳۵۶.
- // ، حقوق تعهدات، اعمال حقوقی، تشکیل عقد، دو جلد، میزان، ۱۳۷۸.
- بصیری، قاسم، مالکیت و حدود آن در مورد نیروها (برق، تلفن، گاز و آب) و ملاک تشخیص حدود، کانون و کلا،
سال ۲۹، شماره ۱۳۹، ۱۴۰، ۱۳۵۶، ص ۵۶.
- بهشتی پور، سینا، معرفی و تحلیل تسهیلات بانکی در سیستم بانکداری بدون ربا- مشارکت مدنی و حقوقی -
راهی برای استفاده از منابع مالی بانکها، صنعت حمل و نقل، شکاره ۵۹، ۱۳۶۶، ص ۷۰.
- // ، شناسایی و معرفی امکانات بانکداری بدون ربا- مضاربه، عاملی برای گسترش بازارگانی، صنعت
حمل و نقل، شماره ۶۰، ۱۳۶۶، ص ۷۸.
- جهفری لنگرودی، محمد جعفر، دانثه المعارف حقوق مدنی و تجارت، جلد ۱، تهران، ...
- جوان، موسی، مبانی حقوق ۴، حقوق سازمانهای صنفی تهران ۱۳۴۴.
- راستین، منصور، حقوق بازارگانی (أشخاص و تعهدات)، دانشگاه تهران، ۱۳۵۳.
- سماواتی، حشمت الله، خسارات ناشی از عدم انجام تعهدات قراردادی، چاپ سوم، ۱۳۷۹.
- // ، خسارات ناشی از عدم انجام تعهد در حقوق ایران و نظام های حقوقی دیگر، مولوی، ۱۳۶۸.
- سنهوری، عبدالرزاق احمد، انتقال و سقوط تعهدات، ترجمه علیرضا امینی، محمد حسین دانش کیا و منصور امینی،
مرکز ترجمه و نشر کتاب، بی تا.

صفائی، سید حسین، حقوق مدنی - قواعد عمومی قراردادها، دو جلد، نشر میزان، ۱۳۸۳.

قاسم زاده، سید مرتضی، اصول قراردادها و تعهدات، دادگستر، ۱۳۸۳.

شایگان، سید علی، حقوق مدنی ایران، جلا德 اول، تهران، ۱۳۴۲.

شهیدی، مهدی، تشکیل قراردادها و تعهدات، حقوقدان، ۱۳۷۷.

// ، سقوط تعهدات، کانون وکلا، ۱۳۷۳.

صفائی، سید حسین، دوره مقدماتی حقوق مدنی، جلد دوم، تعهدات و قراردادها، تهران ۱۳۵۱.

طباطبائی، محمد تقی، مغارسه، کانون سردفتران، سال ۱۶، شماره ۷، ۱۳۵۴، ص ۴۸.

عبداللهی، محمود، مضاربه، مزارعه، مساقات، نور علم، دوره ۲، شماره ۲، ۱۳۶۴، شماره ۳، ۱۳۶۵، ص ۹۱ و ۱۱۱.

علی آبادی، علی، ایجاد و سقوط تعهدات ناشی از عقد در حقوق اسلامی، دانشگاه تهران، ۱۳۸۱.

کاتبی، حسینقلی، حقوق و صنعت، کانون وکلا، سال ۲۸، شماره ۱۳۵-۱۳۴، ۱۳۴، ص ۱۰.

کاتوزیان، ناصر، قواعد عمومی قراردادها، جلد اول و دوم، ...، ۱۳۶۶.

// // ، نظریه عمومی تعهدات، یلد، ۱۳۷۴.

گرجی، ابوالقاسم، تعهدات ناشی از قرارداد در حقوق اسلامی، نشریه موسسه حقوق تطبیقی، شماره ۱، ۱۳۵۵، ص ۱۱۱ و شماره ۲، ۱۳۵۵، ص ۱۰۱.

مقاضی، محمد رضا، حقوق قراردادها در انگلستان، کانون وکلا، سال ۲۷، شماره ۱۳۰، ۱۳۵۴، ۱۳۴، ص ۱۲۴.

مشهد چی، مجید، شرایط قرارداد، پیام دریا، سال ۲، شماره ۱۱، ۱۳۶۱، ۱۳۶۱، ص ۱۳.

مهراجری، عباس، شخصیت حقوقی، فردوسی، ۱۳۷۳.

نوین، پرویز، حقوق مدنی، انعقاد و انحلال قراردادها، ۳ جلد، تدریس، ۱۳۸۴.

۳- منابع خارجی

- Barrett B., "Principle of Business Law", Thomson, 2001.
- Birks P., "The classification of obligations", Caledonian Press, 1997.
- Calamari, Perillo, "The Law of Contracts", W.P. Co., 1977.
- Christopher J.S. and Hodges M.A. (Oxon), "Product liability", European Laws and Practice, S & M, 1993.
- David R, "Les Contract en droit anglais", Paris, 1973.
- Demouge R., "Traite des obligations en general", Paris, 1922.
- De Wolff, M., "Elements de droit commercial", Bruylant, 1999.
- Geny F., "Methode d' interpretation et source en droit priv'e positif", Paris, 1919.

- Hamel J., Lagarde G, Jauffret A., "**Droit Commercial**". Tome 1, Vol. 1, Dalloz 1980.
  - Hillman, R.A., "**The richness of contract law**", Kluwer Academic Publication, 1998.
  - Houin R. et Pedamon M., "**Droit Commercial**", Dalloz, 1980.
-
- Mann and Roberts, "**Essentials of business law**", West Educational Publications Co., 1998.
  - Mazeaud H.L. et J., "**Leçon de droit civil**", t1, 1983.
-
- Ripert G., Roblot R., "**Droit Commercial**", t2, par Roblot R., 9th ed., L.G.D.G., 1981.
-
- Sagegh J.I. et Lohoues- Oble J., "**Harmonisation du droit des affaires**", BRUYLANT, 2002.
  - Santos A.P. et Toe' J.Y., "**Droit Commercial Général**", BRUYLANT, 1002.
  - Whitman D. and Gergacz, "**Legal studies in business**", West Publishing Co., 1997.

حقوق تجارت پیشرفته ۲

(اسناد تجاري)

تعداد واحد: ۲

نوع واحد: نظری

نوع درس: الزامی

ساعت تدریس: ۳۲

پیشنبه: ندارد

شماره درس: ۲

۱- هدف

اسناد تجاري يعني برات، سفته و چك به عنوان بول تجار در کشورهای مختلف مطرح بوده و مانند اسناد گردش بی دغدغه آن مورد توجه کلیه قوانین پیشرفتی قرار دارد. در این درس، عناوین صدور، ظهر نویسی، برداخت و تضمین های آن و ایمنی اسناد ضمانت گردش در حقوق ایران و پیمان ژنو بررسی می گردد.

۲- سرفصل دروس

بخش اول- کلیات

- ۱- تعریف اسناد تجاری
- ۲- انواع اسناد تجاری: برات، سفته، قبض اثمار و چک
- ۳- اختلاف اسناد تجاری و سایر اسناد
- ۴- اختلاف اسناد تجاری و اوراق بهادر

بخش دوم- صدور اسناد

بخش سوم- ظهر نویسی اسناد (انتقالی، وکالتی و وثیقه ای)

بخش چهارم- برداخت اسناد و تضمین های آن

بخش پنجم- رجوعهای براتی

بخش ششم- حفاظت اسناد تجاری در مقابل جعل و تزویر و فقدان و سرقت

بخش هفتم- زوال حق رجوع دارنده کاهم

بخش هشتم- اسناد در وجه حامل

۳- منابع

۱- قوانین

- قانون تجارت ۱۳۱۱
- قانون صدور چک ۱۳۸۲
- قانون مدنی ۱۳۰۷
- قانون مجازات اسلامی ۱۳۷۵

۲- منابع فارسی

- اخلاقی، بهروز، اسناد تجاری به معنای اخص، جزوی درسی دانشکده حقوق دانشگاه تهران.
- اعظمی زنگنه، عبدالحمید، حقوق بازرگانی، ۱۳۴۶.
- جهفری لنگرودی، محمد جعفر، دانشنامه حقوقی، ابن سینا، ۱۳۵۱.
- حسینی تهرانی، مرتضی، چک و مقررات حقوقی آن، فصلنامه حق، دفتر سوم، ۱۳۶۴.
- // ، ظهر نویسی، مقررات و انواع آن، فصلنامه حق، دفتر چهارم ۱۳۶۴.
- ستوده تهرانی، حسن، حقوق تجارت، جلد سوم، دهدزا، ۱۳۴۷.
- صقری، محمد، تأملی در نظام حقوقی سفته، مجله کانون وکلا، ش ۱۶۳ - ۱۶۰.
- // ، حقوق دارنده برات نسبت به محل در فرانسه و سایر کشورها، ترجمه مقاله رنه ریلو، نشریه دانشکده علوم قضائی، ش ۲.
- // ، حقوق بازرگانی، استاد، شرکت سهامی انتشار، ۱۳۸۰.
- عرفانی، محمود، حقوق تجارت، جلد اول، جهاد دانشگاهی، ۱۳۶۷.

۳- منابع خارجی

- De Jugpart M. et Ippolito B., **Droit Commercial**, Vol 3, Montchrestien, 1977.
- **Geneva Conventions on Bills of Exchange and Promissory Notes, and Cheques**, League of Nations Publications, 1930 and 1971.
- Ripert G., **Droit Commercial**, Par Roblot d' R., t2, LGDJ, 1981.
- Rodiere R. et Dppetit B., **Droit Commercial**, Dalloz, 1987.
- Robpot R., **Les effets de commerce**, SIREY, 1975.

حقوق تجارت پیشرفته ۳

(عقود معین تجارتی ۱)

تعداد واحد: ۲

نوع واحد: نظری

نوع درس: الزامی

ساعات تدریس: ۳۲

پیشناز: حقوق تجارت پیشرفته ۱

شماره درس: ۳

۱- هدف

در این درس قراردادهای ذیل بررسی می‌شود: دو قرارداد مهم تاریخی از دیدگاه انتقال انواع کالا، یعنی بيع تجاري و قرارداد حمل و نقل که رسانیدن مواد اولیه به تولید کننده و پخش مواد تولید شده را به کسبه یا مشتریان در بر می‌گیرد. همچنین قراردادهای دلالی، حق العمل کاری و نمایندگی سبب شناسائی اهل معامله است.

۲- سرفصل دروس

بخش اول- بيع تجاري

۱- کلیات

۲- تاجر فروشنده و انبوه معاملات

۳- مصرف کننده و پرداخت بهای کالا

۴- تجارت غیر مجاز

بخش دوم- قرارداد حمل و نقل

۱- کلیات

الف- تاریخچه

ب- بررسی حمل و نقل مسافر در قانون

ج- تفاوت میان حمل کننده، شخص واسطه و بنگاه حمل و نقل در بررسی قانون

تعهد فروشنده کالا به تحويل آن در محل اقامت خریدار

۲- قرارداد حمل و نقل

الف- تعریف قرارداد

ب- طرفین قرارداد

- ج- اتفاقاد قرارداد
- د- اشیاء مورد حمل
- ه- مخارج حمل
- ۳- حقوق و وظایف ارسال کننده
- ۴- حقوق و تکالیف متصلی حمل و نقل

بخش سوم- قرارداد دلالی

- ۱- کلیات
- ۲- وظایف و مسئولیت های دلال
- ۳- حقوق دلال
- ۴- مخارج دلال

بخش چهارم- قرارداد حق العمل کاری

- ۱- کلیات
- ۲- وظایف و حقوق حق العمل کار
- ۳- مسئولیتهای حق العمل کار
- ۴- دستورات أمر

بخش پنجم- قرارداد نمایندگی

- ۱- کلیات
- ۲- اختیارات قائم مقام تجاری
- ۳- مسئولیتهای قائم مقام تجاری
- ۴- عزل قائم مقام تجاری

۳- منابع

۱- قوانین

قانون تجارت ۱۳۱۱

قانون راجع به دلالان مصوب ۱۳۱۷

قانون تجارت الکترونیکی مصوب ۱۳۸۲

قانون تعزیرات حکومتی، امور بهداشتی و درمانی مصوب ۱۳۷۶

قانون متع خرید و فروش کوپن های کالا های اساسی مصوب ۱۳۶۷

قانون متع خرید و فروش کوپن های کالا های اساسی مصوب ۱۳۳۴

قانون مربوط به مقررات امور پزشکی و داروئی و مواد خوردنی و آشامیدنی مصوب

۴- منابع فارسی

- آخوندی، رضا، عاملیت تجاری در حقوق ایران و فرانسه، دادگستر، ۱۳۸۴.
- بهشتی پور، سینا، آشنایی با بانکداری بدون ربا، فوش اقساطی برای شروع و راه اندازی واحدهای تولیدی، صنعت حمل و نقل، شماره ۶۱، ۱۳۶۶، ص ۹۰.
- // ، آشنایی با بانکداری بدون ربا، فروش اقساطی مواد اولیه و ابزار کار، لوازم یدکی و شرایط فروش آن، صنعت حمل و نقل، شماره ۶۲، ۱۳۶۲، ص ۸۵.
- راستین، منصور، حقوق تجارت، تعهدات و ...، دانشگاه تهران، ۱۳۵۳.
- رسائی نیا، ناصر، حقوق تجارت، قراردادهای تجاری، ویستار، ۱۳۸۱.
- ستوده تهرانی، حسن، حقوق تجارت ۴، قراردادها و معاملات، دادگستر، ۱۳۷۵.
- عرفانی، محمود، حقوق تجارت ۱، حمل و نقل، جهاد دانشگاهی، ۱۳۷۹.
- قادری، حسین، مقررات گمرک و کالای متروکه، ضبطی، قاچاق و از آب گرفته، صنعت حمل و نقل، شماره ۱۹، ۱۳۶۲، ص ۶۰.
- کاتوزیان، ناصر، تضمین ایمنی مبیع، مسئولیت سازندگان و فروشنده‌گان کالاهای خطرناک، مجله حقوقی وزارت دادگستری، شماره ۶۲، ۱۳۵۲، ص ۳۶.

۳- منابع خارجی

- Briks P., "English Private Law", Vol. 2, Law of Obligations, Oxford, 2000.
- Collins, H., "Regulating Contracts", Oxford University Press, 1999.
- Dobson P., "Charlesworth's Business Law", Sweet & Maxwell (S&M), 1977.
- Handley P., Clevenger T., Vaughan J., Britwistle T., O' Neill and Wall S., "Business Law", Blackwell, 1996.
- Hebert C., "Lavente, Common Law", BRUYLANT, 2000.
- Mazeaud, H.L.J., Par Chabas F., "Droit Civil Obligations", Montehrestien, 1994.
- Richards P., "Law of Contracts", Pitman Publication, 1999.
- Seriaux A., "Droit des obligations", PUF, 1992.

- Smith, J.C., "A case book on contract", S. & M., 1996.
- Wheeler S. and Shaw J., "Contract Law, Cases Materials and Commentary", Oxford, 1996.
- Whincup M., "Sales Law and Product Liability", Gower, 1998.

(عقود معین تجاری ۲)

تعداد واحد: ۲

نوع واحد: نظری

نوع درس: الزامی

ساعات تدریس: ۳۲

پیشنبهایز: حقوق تجارت پیشرفته ۱

شماره درس: ۴

۱- هدف

از نقطه نظر تاجر، اجاره محل کسب، طرق مختلف تحصیل اعتبارات جهت معاملات تجاری یعنی ضمان و رهن تجاری و همینطور ایمنی در معاملات و ... که از طریق نهاد حقوقی بیمه تامین می گردد اهمیتی وافر دارد. لذا دو راین درس عقود تجاری چهارگانه مذکور مورد بررسی قرار می گیرد.

۲- سرفصل دروس

بخش اول- قرارداد اجاره محل کسب

۱- کلیات

۲- تنظیم اجاره نامه ها

۳- حقوق و تکالیف مستاجر محل کسب

۴- حقوق و تکالیف موجر

۵- انحلال قرارداد

۶- حق سرفصلی

بخش دوم- قرارداد بیمه

۱- کلیات

۲- خطر و حق بیمه

۳- مسئولیت بیمه گر

۴- حق مراجعة بیمه گر به مستولان بروز حادثه و خسارت

۵- انحلال قرارداد بیمه

بخش سوم - ضمان تجاري

- ۱- کليات
- ۲- ضمان وثيقه اي
- ۳- ضمان تضامنی
- ۴- ضمانت نامه بانکي

بخش چهارم - رهن تجاري

۱- کليات

- الف- تاریخچه
- ب- مقررات
- ج- قیض مال مرهونه در برخی حالات
- د- تنوع اموال
- ه- لازم نیست اعتبارگیرنده راهن هم باشد

۲- انواع رهن مقبول

۳- انواع رهن غیر مقبول

۳- منابع

۱- قوانین

قانون تجارت مصوب ۱۳۱۱

قانون تجارت الکترونیک مصوب ۱۳۸۲

طرح قانون وثيقه بازارگانی مورخ ۱۳۵۱

قانون روابط موجر و مستاجر مصوب ۱۳۵۶

قانون تاسیس بورس اوراق بهادار مصوب ۱۳۴۵

قانون تشديد مجازات جاعلين اسكنناس و واردکنندگان، توزيع کتندگان و مصرف کتندگان اسكنناس مجعل مصوب ۱۳۶۸

بانون نظام صنفي مورخ ۱۳۵۹

قانون واگذاري امتياز سرفقلى و مشاركت غرف و فروشگاه های پايانه های عمومی بار و مسافر و مجتمع های خدمات رفاهی بين راهی مصوب ۱۳۷۷

لایحه قانونی واگذاري و تخلیه اماكن و محل ها در فرودگاههای کشور مصوب ۱۳۵۸

قانون مربوط به واگذاري منافع و تخلیه اماكن، غرف و دکه های واقع در مراکز اقامتي و مراکز سياحتي و تفریختي تحت نظارت و سرپرستي بنیاد مستضعفان و جانبازان و بنیاد شهید انقلاب اسلامي ، سازمان جهانگردی و ایرانگردی و نیروهای مسلح مصوب ۱۳۷۸

۲- منابع فارسی

- احمدی، نعمت، بررسی قوانین مالک و مستاجر، اطلس، ۱۳۷۲.
- امین زاده واحدی، فرج، حقوق کسب و پیشه در حقوق معاصر ایران، کانون وکلا، سال ۲۶، شماره ۱۲۹-۱۲۸، ۱۳۵۳، ص ۱۰۵.
- حسینی، سید محمد رضا، روابط موجر و متاجر، نگاه، ۱۳۸۳.
- درخشانی، علی اکبر، نهد های حقوقی را با یکدیگر و با مقتضیات زمان هماهنگ کنیم، کانون وکلا، سال ۳۰، شکاره ۱۴۲، ۱۳۵۷، ص ۳۰.
- رسانی نیا، ناصر، حقوق تجارت، بیمه و ...، ویستار، ۱۳۸۱.
- زمانی سلیمانی، فرامرز، مقدمه ای بر لزوم تعیین حقوق کسب و پیشه و تجارت در پرونده های تخلیه، کانون وکلا، سال ۲۷، شماره ۱۳۲، ۱۳۵۴، ص ۹۲.
- شاه علیزاده، حمید، حق کسب و پیشه یا تجارت، کانون وکلا، سال ۲۷، شماره ۱۳۳، ۱۳۵۴، ص ۱۹۰.
- صدر زاده افشار، محسن، حق کسب یا پیشه و تجارت و ضوابط آن در حقوق فرانسه، مجله حقوقی وزارت دادگستری، سال ۲۰، شماره ۲، ۱۳۵۷، ص ۵۵.
- فراسیون، نادر، فقط اموال و امکانات بدھکار وثیقه دین است، کانون سردافتران، سال ۱۴، شماره ۹، ۱۳۵۲، ص ۲۳ و ۷۶.
- کشاورز، بهمن، روابط موجر و مستاجر، نشر کشاورز، ۱۳۸۰.
- مقاضی، محمد رضا، قرارداد ضمانت در حقوق انگلستان، کانون وکلا، سال ۲۹، شماره ۱۳۹، ۱۳۵۶، ص ۷۶.
- // ، اجاره به شرط تملیک، روشی برای مشارکت باشکها در عملیات تولیدی، صنعت حمل و نقل، شماره ۳۳، ۱۳۶۴، ص ۱۲۰.
- مویدی، عیسی، بحثی پیرامون سرقفلی، کانون وکلا، سال ۲۷، شماره ۱۳۲، ۱۳۵۴، ص ۱۶۵.

۳- منابع خارجی

- Glansdorff F., Simont L., Foriers P.A. et Jafferli R., "Actualité de quelques Contracts Spéciaux", BRUYLANT, 2005.
- Hillman R.A., "The richness of contract law", Kluwer Academic Pub., 1998.
- Richards P., "Law of Contracts", Pitman Publication, 1999.
- Smith, J.C., "A case book on contract", S. and M., 1996.
- Zweigert K. and Kotz H., "Comparative Law", (Contracts), translated by Tony Weir, Clarendon Press, 1988.

حقوق تجارت پیشرفته ۵ (بازسازی و ورشکستگی)

تعداد واحد: ۲

نوع واحد: نظری

نوع درس: الزامی

ساعات تدریس: ۳۲

پیشنباز: حقوق تجارت پیشرفته ۱

شماره درس: ۵

۱- هدف

فعالیتهای اقتصادی زیانده را می‌توان به دو گروه طبقه‌بندی کرد: بنگاه‌هایی که قابل بازسازی بوده و می‌توانند با اصلاحات لازم به کسب و کار ادامه دهند. و بنگاه‌هایی که قابل احیاء نمی‌باشند و می‌باید از طریق اعمال مقررات ورشکستگی بر چیده شوند. لذا در این درس امکان بازسازی و یا حصول شرایط ورشکستگی و اضمحلال واحد اقتصادی در سطح داخلی و بین‌المللی بررسی می‌گردد.

۲- سرفصل دروس

بخش اول: کلیات

۱- ورشکستگی قدیم و ورشکستگی جدید

۲- حفظ واحد تولیدی یا کارخانه

۳- توافق با طلبکاران

۴- بحران زدایی از بنگاه

بخش دوم: بازسازی

۱- بحران و توقف

۲- چارچوب قراردادها

۳- طرحهای بازسازی

۴- سازمانهای حقوقی پشتیبان

۵- نهادهای اجرائی

بخش سوم: ورشکستگی

- ۱- شرایط صدور حکم
- ۲- ابعاد قضائی ورشکستگی
- ۳- ویژگی جمعی بودن ورشکستگی
- ۴- اصل تساوی بستانکاران
- ۵- احیاء مالی ورشکسته
- ۶- اعاده اعتبار

بخش چهارم: توقف در حقوق تجارت بین المللی

- ۱- جنبه های بین المللی توقف در حقوق ایالات متحده آمریکا
- ۲- ابعاد بین المللی توقف در حقوق جامعه اروپائی
- ۳- جنبه های بین المللی توقف در حقوق ایران

۳- منابع

- راستین، منصور، حقوق بازارگانی (ورشکستگی و ...)، دانشگاه تهران، ۱۳۵۳.
- ستوده تهرانی، حسن، حقوق تجارت ۴ (ورشکستگی و ...)، دادگستر، ۱۳۷۵.
- صفری، محمد، سیاستها و راهکارهای لایحه راجع به بازسازی و ورشکستگی، معرفی لایحه تجارت و نوآوریهای آن، دفتر مطالعات اقتصادی وزارت بازارگانی، ۱۳۸۵، ص ۱۶۳.
- صفری ، محمد، باب هفتم لایحه قانون تجارت راجع به بازسازی و ورشکستگی، معرفی لایحه تجارت، همان منبع، ص ۴۲۶.
- صفری، محمد، حقوق بازارگانی، ورشکستگی، شرکت سهامی انتشار، ۱۳۷۶.
- صفری، محمد، حقوق بازارگانی، بازسازی، شرکت سهامی انتشار، ۱۳۸۶.
- نصیری، مرتضی، حقوق چند ملیتی، نشر دانش امروز واپسیه به موسسه انتشارات امیر کبیر، ۱۳۷۰.

- Allen and Overy, "**European Cross Border Insolvency**", Sandm, 2004.
- Cheffins B.R., "**Company Law**", C.P. Oxford, 1977.
- Clapham, Micheal, "**Multinational Enterprises and Nation States**", The Athlone Press, 1975.
- Clarke A., "**Business Entities**", Sweet and Maxwell (S&M), London, 1996.
- Corley R.N. & William J., "**Principles of Business Law**", P.H. Inc.; Newjersey, 1977.

- Davies P.L., **"Gower's Principles of Modern Company Law"**, S & M, London, 1997.
- Derrida F., Gode P., Sortais J.P., Avec la Collaboration de Hanorat A., **"Redressement et Liquidation Judiciaire des Entreprises"**, Dalloz, 1991.
- Guyon, Y., **"Entreprises en difficulte"**, Encyc. Com., Dalloz, 1996.
- Morse G., **"Company Law"**, S & M., 1996.
- Ripert G., **"Droit Commercial"**, Par Robpot R., t2, LGDJ, 1981.
- Rodiere R. et Oppetit B., **"Droit Commercial"**, Dalloz, 1987.

**& the Rise and Fall of - Rubner, Alex, "The Might of The Multinationals
the Corporate Legend"**, Praeger Publisher, New York, 1990.

- United Nations Conference on trade and Development, **"World Investment Report 2000: Cross Border Mergers and Acquisitions and Development"**, UN Publications, New York and Geneva, 2000.

حل و فصل اختلافات تجاري

تعداد واحد: ۲

نوع واحد: نظری

نوع درس: الزامي

ساعات تدریس: ۳۲

پیش‌نیاز: ندارد

شماره درس: ۶

۱- هدف

در درس حاضر دانشجویان از شیوه های جایگزین حل اختلاف (Alternative Dispute Resolution (ADR)) که ناظر بر روش‌های غیر قضائی و غیر دولتی، به صورت حل و فصل مسالمت آمیز اختلافات ناشی از یک قرارداد در چارچوب توافقات صورت گرفته نظیر داوری، قوانین و مقررات داخلی و بین المللی مربوطه، و سر انجام شیوه اداره و نحوه اجرای آراء داوری صادره مطلع می گردند.

۲- سرفصل دروس

بخش اول- تعریف و کلیات یک قرارداد بین المللی

بخش دوم- زمینه های بروز اختلاف فیما بین طرفین قرارداد

بخش سوم- شیوه های حل و فصل اختلافات فیما بین

۱- حل و فصل اختلاف از طریق مذاکره و مصالحة

۲- ارجاع موضوع به مقامات ذیصلاح منتخب از سوی طرفین

۳- ارجاع موضوع به داوری

الف- تعریف داوری و ماهیت آن

ب- اقسام داوری

ج- قوانین و مقررات داخلی و کنوانسیونهای بین المللی مربوط به داوری

د- مقایسه داوری با سایر روش‌های حل اختلاف

اول - مصالحة

دوم- ارجاع موضوع به مقامات ذیصلاح منتخب طرفین

سوم- رسیدگی به اختلاف در مرجع صالحه قضائی

ه- شیوه انتخاب داور / توافقنامه داوری

اول- اتاق بازرگانی بین المللی (ICC)

دوم- کمیسیون حقوق تجارت بین الملل سازمان ملل متحد (آنسیترال)

(UNCITRAL)

سوم- مراکز داوری در لندن، پاریس، نیویورک

چهارم- مرکز داوری در تهران

پنجم- دیوان داوری مربوط به اختلافات ایران و آمریکا

ز- تحوه اجرای آراء داوری صادره در داخل و خارج

۳- منابع

- اتاق بازرگانی بین المللی، شرط فورس مازور، ترجمه محسن محبی، نشریه شماره ۴۲۱ اتاق بازرگانی بین المللی، و کتاب شماره ۱۴ کمیته ایرانی اتاق بازرگانی بین المللی، ۱۳۶۹.
- //، اخاذی و رشوی در معاملات تجاری بین المللی، ترجمه محسن محبی، کتاب شماره ۲۹ کمیته ایرانی اتاق بازرگانی بین المللی، ۱۳۷۶.
- اسکینی، ریعا، تعارض قوانین در داوری تجاری بین المللی، مجله حقوقی، دفتر خدمات حقوقی بین المللی جمهوری اسلامی ایران، نشریه ۱۱، پائیز- زمستان ۱۳۶۸.
- //، اجرای احکام خارجی و آرای داوری در فرانسه، مجله حقوقی، دفتر خدمات حقوقی بین المللی جمهوری اسلامی ایران، شماره ۱۳، پائیز و زمستان ۱۳۶۹.
- اسناد بین المللی، قواعد داوری و قواعد سازش اتاق بازرگانی بین المللی و ضمان آن، مجله حقوقی، دفتر خدمات حقوقی بین المللی جمهوری اسلامی ایران، شماره ۲۴ و ۱۳۷۸.
- //، کتوانسیون شناسانی و اجرای احکام داوری خارجی- نیویورک ۱۹۵۸، مجله حقوقی، دفتر خدمات حقوقی بین المللی جمهوری اسلامی ایران، شماره ۱۵، بهار و زمستان ۱۳۷۰.
- //، قانون نمونه درباره داوری تجاری بین الملل، مجله حقوقی، دفتر خدمات حقوقی بین المللی ج ۱، شماره ۴، زمستان ۱۳۶۴.
- //، مقررات داوری آنسیترال، مجله حقوقی، دفتر خدمات حقوقی ج ۱، شماره ۳، پائیز ۱۳۶۴.
- //، مقررات سازش و داوری دیوان داوری اتاق تجارت بین الملل، مجله حقوقی، دفتر خدمات حقوقی بین المللی جمهوری اسلامی ایران، شماره ۵، بهار ۱۳۶۵.
- پاول اسمیت، وینست، کشمکش زدایی با داوری در حقوق اسلام و کامن لا، ترجمه محمد حسین ساکت، مجله حقوقی، دفتر خدمات حقوقی جمهوری اسلامی ایران، شماره ۲۲، ۱۳۷۷.
- تاپ من، مایکل، جرح و سلب صلاحیت از داوران در داوری تجاری بین الملل، ترجمه محمد جواد میر فخرایی، مجله حقوقی، دفتر خدمات حقوقی بین المللی جمهوری اسلامی ایران، شماره ۱۲، بهار و تابستان ۱۳۶۹.

- توسلی جهرمی، منوچهر، نگاهی به شیوه های جایگزین حل اختلاف (ADR) در مقررات جدید اتاق بازرگانی بین المللی، مجله حقوقی، دفتر خدمات حقوقی بین المللی جمهوری اسلامی ایران، شماره ۲۶ و ۲۷، ۱۳۸۰-۱۳۸۱.
- جنیدی، لیلا، اجرای آرای داوری بازرگانی خارجی، موسسه مطالعات و پژوهش‌های حقوقی شهر دانش، ۱۳۸۱.
- //، قانون حاکم در داوریهای تجاری بین المللی، نشر دادگستر، ۱۳۷۶.
- //، قانون حاکم بر قراردادهای بین المللی خصوصی، مجموعه مقالات حقوقی، تهران، انتشارات مجد، ۱۳۸۵.
- //، قواعد ایرانی تعیین قانون حاکم بر قرارداد بین المللی خصوصی، مجموعه مقالات حقوقی، تهران، انتشارات مجد، ۱۳۸۵.
- خزائی، دکتر حسین، شناسایی و اجرای احکام داوری بین المللی، مجله دانشکده حقوق و علوم سیاسی دانگاه تهران، شماره ۳۹، بهار ۱۳۷۷.
- خمامی زاده، فرهاد، تنواع قواعد حل تعارض، مجله حقوقی، دفتر خدمات حقوقی بین المللی جمهوری اسلامی ایران، شماره ۲۱، ۱۳۷۶.
- دفتر توافقهای بین المللی ریاست جمهوری، قانون داوری، ترجمه مهدی رستگار اصل و فرزانه کشاورز، معاونت پژوهش، تدوین و تحقیق قوانین و مقررات کشور، تابستان ۱۳۷۸.
- دو وریز، هنری، داوری تجاری بین المللی، محسن محبی، مجله حقوقی، دفتر خدمات حقوقی بین المللی جمهوری اسلامی ایران، شماره ۲۱، ۱۳۷۶.
- رنجبران، مصطفی، سخنی در باره مراکز داوری منطقه ای کمیته حقوقی مشورتی آسیانی و افریقانی، مجله حقوقی، دفتر خدمات حقوقی بین المللی جمهوری اسلامی ایران، شماره ۱۲، بهار و تابستان ۱۳۶۹.
- سیفی، سید جمال، قانون داوری تجاری بین المللی ایران همسو با قانون نمونه داوری آنسیترال، مجله حقوقی، دفتر خدمات حقوقی بین المللی جمهوری اسلامی ایران، شماره ۲۳، ۱۳۷۷.
- شفیعی سروستانی، ابراهیم، فقه و قانون گذاری- آسیب شناسی قانون گذاری در نظام جمهوری اسلامی، قم، موسسه فرهنگی طه، ۱۳۸۱.
- شهیدی، مهدی، برخورد مقررات قانون مدنی و تجارت در مورد قرارداد حمل و نقل، مجموعه مقالات حقوقی، تهران، انتشارات مجد، ۱۳۸۵.
- گنینگر، آرتور تی، داوری تجاری و اصول حاکم بر آن در حقوق انگلیس، ترجمه حسین میر محمد صادقی، مجله حقوقی، دفتر خدمات حقوقی بین المللی جمهوری اسلامی ایران، شماره ۱۰، بهار و تابستان ۱۳۶۸.
- صفائی، سید حسین، محدودیتهای مربوط به حقوق مالی بیگانگان در قوانین ایران، مجله حقوقی، دفتر خدمات حقوقی بین المللی جمهوری اسلامی ایران، نشریه ۱۱، پائیز- زمستان ۱۳۶۸.
- غریبی، ضرغام، روش‌های حل و فصل بین المللی اختلافات در حقوق مالکیت معنوی، مجله حقوقی، دفتر خدمات حقوقی بین المللی جمهوری اسلامی ایران، نشریه ۲۹، پائیز ۱۳۸۲.

- قانون الحق دولت جمهوری اسلامی ایران به کوانسیون شناسایی و اجرای احکام داوری خارجی تنظیم شده در نیویورک به تاریخ ۱۰ زوئن ۱۹۵۸ میلادی برابر با ۴/۳/۱۳۳۷ هجری شمسی، مصوب ۲۱/۱۳۸۰.

- کدخدائی، عباس، نگرشی بر ساختار مرجع حل اختلاف در سازمانهای تجارت بین المللی، مجله حقوقی، دفتر خدمات حقوقی بین المللی جمهوری اسلامی ایران، شماره ۲۱، ۱۳۷۶.
- لندو، اول، حقوق بازرگانی فرامی در اوری تجاری بین المللی، ترجمه محسن محبی، مجله حقوقی، دفتر خدمات حقوقی بین المللی جمهوری اسلامی ایران، شماره ۵، بهار ۱۳۶۵.
- محبی، محسن، نظام داوری اتفاق بازرگانی بین المللی، کتاب شماره ۳۷ کمیته ایرانی اتفاق بازرگانی بین المللی، ۱۳۸۰.
- //، نظام داوری اتفاق بازرگانی بین المللی، مجله حقوقی، دفتر خدمات حقوقی بین المللی جمهوری اسلامی ایران، شماره ۲۴، ۱۳۷۸.
- //، قانون حاکم بر نسل جدید قراردادهای نفتی: چرخش در روند داوری، مجله حقوقی، دفتر خدمات حقوقی بین المللی جمهوری اسلامی ایران، نشریه شماره ۲۹، پائیز ۱۳۸۲.
- //، بیانیه های الجزایر: یک دریچه، چند نگاه، مجله حقوقی، دفتر خدمات حقوقی بین المللی جمهوری اسلامی ایران، شماره ۲۳، ۱۳۷۷.
- //، ماهیت حقوقی دیوان داوری دعاوی ایران - ایالات متحده از دیدگاه حقوق بین الملل، مجله حقوق، دفتر خدمات حقوقی ج ۱۱، شماره ۱۸ و ۱۹، ۱۳۷۴-۱۳۷۳.
- محمدزاده اصل، حیدر، داوری در حقوق ایران، انتشارات ققنوس، ۱۳۷۹.
- هیگنز، روزالین، دیوان بین المللی دادگستری، دیوان دادگستری اروپایی و یکیارچگی حقوقی بین الملل، ترجمه علی قاسمی، فصلنامه دیدگاههای حقوقی، دانشکده علوم قضائی و خدمات اداری، سال هشتم و نهم، شماره ۳۱ و ۳۲، زمستان ۱۳۸۲ و ۱۳۸۳.

- Aldrich, H. George, The Jurisprudence of the Iran – United States Claim Tribunal, Clarendon Press, Oxford, 1996.
- Amin, Sayed Hassan, Commercial Arbitration in Islamic and Iranina Law, Tehran, Vahid Publication, 1988.
- Audit, B., State Contracts and Transnational Arbitration, 1988.
- Craig, W. & Park, W. and Paulsson, J, International Chamber of Commerce Arbitration.
- David, R., Arbitration in International Trade, 1985.

- **ENCYCLOPEDIA OF PUBLIC INTERNATIONAL LAW**, Published under the auspices of The Max Planck Institute for Comparative Public Law and International Law under the direction of Ruolf Bernhardt, **VOLUME 1: SETTLEMENT OF DISPUTES**, North – Holland Publishing Co., 1981.

- ..., **VOLUME 2- DECISIONS OF INTERNATIONAL COURTS AND TRIBUNALS AND INTERNATIONAL ARBITRATIONS.**

- ICC, **International Arbitration: 60 Years on**, 1984.

- ..., **Guide on Multi-party Arbitration Under The Rules of the ICC Court of Arbitration**, ICC Pub. No. 404.

- ..., **ICC Rules for Collection and Arbitration**, ICC Pub. No., 447.

- Lillich, R.B., **The Iran-United States Claims Tribunal, 1981-83**, 1984.

- Lloyd's Law Reports, Part 3, Volume 2, 1987 (cases concerning arbitration, charterparty, and carriage by sea).

- Redfern, A. and M. Hunter, **Law and Practice of International Commercial Arbitration**, 1986.

- **Rules of Arbitration**, Tehran Regional Arbitration Centre (TRAC), established under the auspices of the Asian- African Legal Consultative Organization, 2005.

- Schmitthoff, Clive M, **Schmitthoff's Export Trade, The Law & Practice of International Trade**, London, Stevens & Sons, 8th ed., 1986.

تعداد واحد: ۲

نوع واحد: نظری

نوع درس: الزامی

ساعات تدریس: ۳۲

پیشنهاد: ندارد

شماره درس: ۷

۱- هدف

قانونگذار بخش تجارتی حسب ضرورت اجتناب ناپذیر، ضمنانت اجراءهای احکام قانونی را تقویت نموده است. زیرا جزاهاي مدنی گاهی اوقات به تنهايی سبب تحقق خواست مقتن در تدوين قوانین نمي باشد. لذا در کنار جزا مدنی، در بسیاری موارد جزا کیفری هم پیش بینی شده است. جرائم تجارتی و مجازاتهای آن در قانون تجارت و قانون مجازات اسلامی (تعزیرات) و هم در قوانین پراکنده ملاحظه می شود. بدون مطالعه حقوق کیفری اسناد و اعمال تجارتی محال است بتوان به زوایای مختلف و الزامات آن بی بردا که در این درس مطالعه می گردد.

۲- سرفصل دروس

بخش اول- عناوین مجرمانه فعالیت تولیدی در بخش منابع طبیعی

۱- عناوین مجرمانه کلی

- الف- استفاده غیر مجاز از منابع ملی
- ب- پهله برداری غیر مجاز از منابع آبی
- ج- تخریب محیط زیست
- د- چرانیدن دام در مناطق قرق شده
- ه- سایر

۲- عناوین مجرمانه اختصاصی

- الف- اکتشاف و استخراج مواد معدنی بدون پروانه
- ب- برداشتن شن و ماسه و سنگ از اراضی مستحدث و ساحلی و حریم دریاچه ها و دریاها
- ج- تاسیس آزمایشگاه های تجزیه خاک و گیاه بدون مجوز
- د- شکار و صید غیر مجاز
- ه- وغیره

بخش دوم- عنایین مجرمانه فعالیت در بخش تولید و توزیع کالا و خدمات

۱- عنایین مجرمانه کلی

- الف- احتکار نیازمندی های عمومی و کالاهای اساسی و سهمیه ای
- ب- قاچاق هیزم، کالا، ارز و غیره
- ج- استفاده غیر مجاز از نام و علامی استاندارد ملی یا بین المللی
- د- الصاق نکردن برچسب اطلاعاتی روی محصولات
- ه- سایر

۲- عنایین مجرمانه اختصاصی

- الف- دارو
- ب- گوشت
- ج- خون
- د- شیر خشک
- ه- سایر

بخش سوم- عنایین مجرمانه توقف و ورشکستگی

- ۱- جرائم ورشکستگی به تغییر
- ۲- جرائم ورشکستگی به تقلب
- ۳- سرقت اموال ورشکسته
- ۴- اخفاء اموال ورشکسته
- ۵- خیانت در امانت
- ۶- جرائم مشابه ورشکستگی به تقلب
- ۷- از بین بردن اموال ورشکسته

۳- منابع

۱- قوانین و مقررات

قانون مجازات اسلامی مورخ ۱۳۷۵

قانون مربوط به مقررات امور بزشکی و داروئی و مواد خوردنی و آشامیدنی مورخ ۱۳۳۴

قانون مجازات اخلال گران در نظام اقتصادی کشور مورخ ۱۳۶۹

ماده واحده قانون شمول اجرای قانون نحوه اجرای اصل ۴۹ قانون اساسی در مورد ثروت های ناشی از احتکار،

گرانفروشی و قاچاق مصوب ۱۳۶۸

قانون تشديد مجازات محتکران و گرانفروشان

قانون امور گمرکی

قانون نحوه اعمال تعزیرات حکومتی راجع به قاچاق کالا و ارز

- قانون تعزیرات حکومتی، امور بپداشتی و درمانی مصوب ۱۳۷۶
- قانون مجازات عاملین مختلف در امر حمل و نقل کالا مورخ ۱۳۶۷
- قانون مجازات اخلال گران در عرضه دام و گوشت ۱۳۵۳
- قانون اصلاحی قانون مربوط به مقررات امور پزشکی و دارویی و مواد خوردنی و آشامیدنی مورخ ۱۳۷۴
- قانون اصلاح قوانین و مقررات استاندارد و تحقیقات صنعتی ایران مورخ ۱۳۷۱
- قانون تاسیس بورس اوراق بهادار ۱۳۴۵
- قانون تشديد مجازات قاچاق اسلحه و مهمات و قاچاقچیان مسلح ۱۳۵۳
- قانون راجع به دلالان مورخ ۱۳۱۷
- قانون پولی و بانکی کشور ۱۳۵۱
- قانون نظام صنفی مورخ ۱۳۵۹
- قانون اصلاح قانون مبارزه با مواد مخدر مورخ ۱۳۷۶
- قانون تشديد مجازات جاعلین اسکناس و وارد کنندگان، توزیع کنندگان و مصرف کنندگان اسکناس مجموع مورخ ۱۳۶۸
- قانون منع خرید و فروش کوین های کالاهای اساسی مصوب ۱۳۶۷
- قانون حفاظت و بهره برداری از منابع آبزی مصوب ۱۳۷۴
- قانون نحوه مجازات اشخاصی که در امور سمعی و بصری فعالیت های غیر مجازات مینمایند- مورخ ۱۳۷۲
- قانون اصلاح قوانین و مقررات موسسه استاندارد و تحقیقات صنعتی ایران مورخ ۱۳۷۱
- قانون ممنوعیت به کارگیری تجهیزات دریافت از ماهواره مورخ ۱۳۷۳
- قانون مجازات مرتكبین قاچاق مورخ ۱۳۱۲
- قانون مجازات اخلال گران در صنایع مورخ ۱۳۵۳
- قانون حفظ و حمایت از منابع طبیعی و ذخایر جنگلی کشور مورخ ۱۳۷۱
- قانون توزیع عادلانه آب مورخ ۱۳۶۱
- قانون حفاظت و بهره برداری از جنگل ها و مراتع مورخ ۱۳۴۶
- اصلاحی قانون شکار و صید مورخ ۱۳۷۵
- قانون حفاظت و بهره برداری از منابع آبی جمهوری اسلامی ایران مصوب ۱۳۷۴
- قانون مجازات صید غیر مجاز از دریای خزر و خلیج فارس مورخ ۱۳۵۸
- کتوانسیون سال ۱۹۸۸ سازمان ملل متعدد راجع به منع کشت خشخاش

۲- منابع فارسی

- پاد، دکتر ابراهیم، حقوق کیفری اختصاصی، دانشگاه تهران، جلد ۱ و ۲، رهام، ۱۳۸۱.
- راستین، منصور، مقررات کیفری بازرگانی، دانشگاه تهران، ۱۳۵۱.
- شامبیاتی، دکتر هوشنگ، حقوق کیفری اختصاصی، جلد ۱ و ۲، ویستار، ۱۳۷۷.
- صادقی، دکتر محمد هادی، حقوق جزای اختصاصی، نشر میزان، ۱۳۷۶.

صفری، محمد، ورشکستگی، شرکته سهامی انتشار، ۱۳۷۶.

علی آبادی، دکتر عبدالحسین، حقوق جنائی، انتشارات فردوسی، ۱۳۷۶.

ولیدی، دکتر محمد صالح، حقوق جزای اختصاصی، امیر کبیر، ۱۳۶۹.

هاشمی شاهروodi، بایسته های فقه جزا، نشر میزان.

میر محمد صادقی، حسین، جرائم علیه اموال و مالکیت، میزان، ۱۳۷۸.

۳- منابع خارجی

- Branson S., "**Criminal Law**", Sweet & Maxwell (S&M), London, 1979.
- Clarkson C.M.V., "**Understanding Criminal Law**", Fontana Press, London, 1987.
- Cross J., "**Introduction to Criminal Law**", Butterworth, London, 1980.
- Karra M., "**The Philosophy of Punishment in Islamic Law**", London, 1977.
- Smith A.T., "**Property Offences**", Sandm, London, 1994.
- Williams G., "**Criminal Law**", Stevens and Sons, 2nd ed., London, 1961.

حقوق تجارت بین المللی

تعداد واحد: ۲
 نوع واحد: نظری
 نوع درس: الزامی
 ساعات تدریس: ۳۲
 پیشنباز: ندارد
 شماره درس: ۸

۱- هدف

فراییری مسائل حقوقی مربوط به تجارت بین المللی در چند دهه گذشته به لحاظ گسترش ارتباطات و توسعه حمل و نقل اهمیت فراوانی یافته است و در آینده نیز با توجه به پیشرفت‌های حاصله در امر تجارت الکترونیکی بر توسعه و رشد آن افزوده خواهد شد. در این درس دانشجویان ضمن فراییری مسائل حقوقی نوین و مطرح در این حوزه از حقوق بین المللی خصوصی با قوانین و کنوانسیونهای مختلف داخلی و بین المللی نیز آشنایی حاصل می‌نمایند.

۲- سرفصل دروس

بخش اول- مقدمه و کلیات

۱- تاریخچه و تعریف موضوع

۲- اهمیت و جایگاه حقوقی آن

بخش دوم- سازمانها و موسسات بین المللی تأثیر گذار بر بازرگانی بین المللی

۱- اتاق بازرگانی بین المللی (ICC)

۲- کمیسیون حقوق تجارت بین الملل سازمان ملل متحد/ آنسیترال

(UNCITRAL)

۳- سازمان تجارت جهانی (WTO)

بخش سوم- سازمانهای منطقه‌ای/ همکاریهای دو جانبه و چند جانبه

۱- سازمان همکاریهای اقتصادی اکو

۲- سازمان کنفرانس اسلامی

۳- سازمان همکاریهای اقتصادی شانگهای

۴- سازمان منطقه‌ای مرکوسور- آمریکای لاتین

بخش چهارم- قوانین و مقررات و کنوانسیونهای بین المللی

- ۱- کنوانسیون بیع بین المللی کالا- وین ۱۹۸۰
- ۲- مجموعه عرفها و رویه های متحدد الشکل مربوط به اعتبارات اسنادی (UCP 500)
- ۳- مجموعه مقررات متحدد الشکل مربوط به خصماننامه های عندالمطالبه (URDG 458)
- ۴- مجموع مقررات مربوط به اصطلاحات تجاری بین المللی /اینکو ترمز ۲۰۰۰
- ۵- نمونه مقررات مربوط به داوری
- ۶- کنوانسیونهای مربوط به حمل و نقل
- ۷- قوانین و مقررات مربوط به بیمه

بخش پنجم- قراردادهای بین المللی و انواع آن

۱- فاینانس

۲- بیع متقابل

۳- قراردادهای مشارکت

۴- قراردادهای امتیاز

۵- قراردادهای ساخت، راه اندازی و انتقال

۶- قراردادهای خدمات

۷- قراردادهای مهندسی، تدارکات، و ساخت (ای پی سی)

بخش ششم- اسناد و اهمیت آن در معاملات بین المللی

۱- اسناد

الف- اسناد حمل و نقل (پارنامه دریائی ، راه نامه هوایی و زمینی، بیمه نامه، سیاهه کالا)

ب- اسناد تجاری (پیش فاکتور، صورتحساب ارسالی از سوی فروشنده)

ج- اسناد بیمه(بیمه نامه، گواهی بیمه)

د- اسناد مالی (برات، سفته)

ه- سایر اسناد (گواهی مبدأ، گواهی سلامت، گواهی کیفیت، گواهی بازرگانی، مجوزهای واردات و صادرات، گواهی اتاق بازرگانی محل ارسال کالا، تائیدیه کنسولی، و نظایر آن)

۲- اسناد الکترونیکی و آثار آن بر روابط طرفین

۳- منابع

- آخوندی، رضا، عاملیت تجاری در حقوق ایران و فرانسه، نشر دادگستر، بهار ۱۳۸۴.
- ابازری قومشی، منصور، نحوه عملی تنظیم قراردادها، انتشارات بهنامی، چاپ چهارم، ۱۳۸۲.
- اتفاق بازرگانی بین المللی، اینکوتربز ۱۹۹۰، ترجمه محمد صالح ذوقی، کتاب شماره ۴۶۰ اتفاق بازرگانی بین المللی، کتاب شماره ۱۳ کمیته ایرانی اتفاق بازرگانی بین المللی، ۱۳۷۰.
- ...، راهنمای اینکوتربز ۱۹۹۰، ترجمه عسگر شیرزاد، کتاب شماره ۹۰/۴۶۱ اتفاق بازرگانی بین المللی، کتاب شماره ۲۴ کمیته ایرانی اتفاق بازرگانی.
- ...، مقررات رسمی اتفاق بازرگانی بین المللی در مورد تفسیر اصطلاحات تجاری اینکوتربز ۲۰۰۰، کتاب شماره ۵۶ اتفاق بازرگانی بین المللی و کتاب شماره ۳۶ کمیته ایرانی اتفاق بازرگانی بین المللی، ترجمه ملک رضا علک پور و محمد صالح ذوقی، چاپ دوم، ۱۳۸۰.
- ...، مترجم مسعود طارم سری، موسسه مطالعات و پژوهش‌های بازرگانی، چاپ دوم، آبان ۱۳۸۰.
- ...، راهنمای اینکوتربز ۲۰۰۰، ترجمه عسگر شیرزاد، کتاب شماره ۳۸ کمیته ایرانی اتفاق بازرگانی بین المللی، ۱۳۸۰.
- ...، مقررات متحدا الشکل اعتبارات استنادی (UCP)، ترجمه محمد صالح ذوقی، کمیته ایرانی اتفاق بازرگانی بین المللی، تهران، چاپ چهارم، ۱۳۸۲.

ICC, The Uniform Customs and Practices for Documentary Credits, ICC Pub. No. 500.

- ... راهنمای عملیات اعتبار استنادی، مترجم فاطمه حمیدی، کتاب شماره ۵۱۵ اتفاق بازرگانی بین المللی و کتاب شماره ۳۱ کمیته ایرانی اتفاق بازرگانی بین المللی، زمستان ۱۳۷۸:

Del Busto, Charles, ICC Guide to Documentary Credit Operations for the UCP 500, ICC Pub. No. 515.

- ...، مقررات متحدا الشکل وصولی ها، ترجمه محمد صالح ذوقی، کتاب شماره ۵۲۲ ال اف اتفاق بازرگانی بین المللی و کتاب شماره ۳۲ کمیته ایرانی اتفاق بازرگانی بین المللی، ۱۳۷۸.
- ...، الحاقیه مقررات متحدا الشکل اعتبارات استنادی (UCP ۵۰۰) برای ارائه الکترونیکی استناد eUCP، ترجمه پرویز عباسیان، کتاب شماره ۵۰۰/۳ اتفاق بازرگانی بین المللی و کتاب شماره ۳۹ کمیته ایرانی اتفاق بازرگانی بین المللی، ۱۳۸۲.
- ...، مقررات متحدا الشکل ضمانت نامه های عندهالمطالبه، ترجمه فریده تذهیبی، نشریه شماره ۴۵۸ اتفاق بازرگانی بین المللی و کتاب شماره ۳۸ کمیته ایرانی اتفاق بازرگانی بین المللی، ۱۳۸۰.

ICC, ICC Uniform Rules for Demand Guarantees, ICC Pub. No. 458.

- ...، مقررات بین المللی تضمین نامه ها (ISP 98)، ترجمه پرویز عباسیان، کتاب شماره ۵۹۰ اتفاق بازرگانی بین المللی، کتاب شماره ۳۰ کمیته ایرانی اتفاق بازرگانی بین المللی، ۱۳۷۸.

ICC, International Standby Practices (ISP 98), ICC Pub. No. 590.

- اخلاقی، بهروز، اسناد تجاری در قلمرو حقوق تجارت بین الملل، مجله حقوقی، دفتر خدمات حقوقی بین المللی جمهوری اسلامی ایران، شماره ۱۲، بهار و تابستان ۱۳۶۹.
- اشرف زاده، حمید رضا، قراردادهای نمونه در تجارت بین الملل - جلد اول در مورد قراردادهای بین المللی خرید مقابل، موسسه مطالعات و پژوهش‌های بازرگانی، آبانماه ۱۳۷۲.
- اشميوف، كلايو ام، حقوق تجارت بین الملل، ترجمه بهروز اخلاقی و همکاران، سازمان مطالعات و تدوين کتب علوم انساني دانشگاهها (سمت)، دو جلد، تهران، ۱۳۷۸.
- الستي، سانا، حقوق كيفري مالكيت ادبی و هنري در ايران و بررسی تسبیقی آن با امريكا و قراردادهای بین المللی، نشر ميزان، ۱۳۸۳.
- اسكنیني، ربيعا، حقوق تجارت شركتهای تجاری - جلد اول، انتشارات سمت، ۱۳۷۷.
- اميري، غلامحسين و همکاران، حمل و نقل و بانکداری بین المللی، کمسيون حمل و نقل اتفاق بازرگانی ایران، کتاب شماره ۱۴، چاپ دوم، ۱۳۷۹.
- بارنامه و نقش آن در تجارت بین المللی، انتشارات کمیته ایرانی اتفاق بازرگانی بین المللی، ۱۳۶۲.
- بنائي، رضا، قانون امور گمرکي و آين نامه اجرائي آن، شركت چاپ و نشر بازرگانی وابسته به موسسه مطالعات و پژوهش‌های بازرگانی، چاپ ينجم، مهرماه ۱۳۸۲.
- پارک، ويلیام، داوری در قراردادهای بانکی، ترجمه محسن محبی، مجله حقوقی، دفتر خدمات حقوقی بین المللی جمهوری اسلامی ایران، شماره ۲۸، ۱۳۸۲.
- پلاتنтар، زان پير، حقوق جديد متعددالشكل بيع بین المللی: کنوانسيون سازمان ملل متحدد مورخ ۱۱ آوريل ۱۹۸۰، ترجمه ايرج صديقي، مجله حقوقی، دفتر خدمات حقوقی بین المللی جمهوری اسلامی ایران، شماره ۱۴ و ۱۵، بهار و زمستان ۱۳۷۰.
- تفرشی، محمد عيسی، مباحثي تحليلي از حقوق شركتهای تجاری - جلد اول، انتشارات دانشگاه تربیت مدرس، ۱۳۷۸.
- جاري، غلامحسين و همکاران، تحليلي بر مقررات متعددالشكل اعتبارات استادي و کاربرد آن در معاملات اعتبارات استادي، کتاب شکاره ۲۲ کمیته ایرانی اتفاق بازرگانی بین المللی، ۱۳۷۱.
- جكسون، جان اچ، نهادهای بینالمللی تجارت: گات و سازمان تجارت جهانی، ترجمه محمد جعفر قنبری چهارمی، مجله حقوقی، دفتر خدمات حقوقی بین المللی جمهوری اسلامی ایران، شماره ۲۸، ۱۳۸۲.
- جنبدي، لعیا، اجرای آرای داوری بازرگانی خارجي، موسسه مطالعات و پژوهش‌های حقوقی شهر دانش، ۱۳۸۱.
- ... قانون حاكم در داوریهای تجاري بین المللی، نشر دادگستر، ۱۳۷۶.
- حسيني، اسماعيل، اصول حاكم بر قراردادهای دولتي (مباحث علمي - کاربردي)، انتشارات بهنام، تهران، ۱۳۸۳.

- دمر چیلی، محمد و حاتمی، علی و قرانی، محسن، قانون تجارت در نظم حقوقی کنونی، انتشارات خلیج فارس، ۱۳۸۱.
- ریاست جمهوری (اداره قوانین و مقررات)، مجموعه کنوانسیونهای بین المللی الحاقی دولت ایران، جلد چهارم، راجع به حمل و نقل هوائی، دریائی و زمینی، تهران، ۱۳۷۷.
- زمانی فراهانی، مجتبی، خرید و واردات کالا با روش اعتبارات استادی، انتشارات فرنود، بهمن ۱۳۷۴.
- ساعد وکیل، امیر، حمایت از مالکیت فکری در سازمان جهانی تجارت و حقوق ایران، انتشارات مجد، ۱۳۸۳.
- ستوده تهرانی، حسن، حقوق تجارت - جلد اول، نشر دادگستر، چاپ ششم، ۱۳۸۰.
- ...، جلد دوم، نشر دادگستر، چاپ دوم، ۱۳۷۶.
- سماواتی، حشمت الله، حقوق معاملات بین المللی (نظری و کاربردی)، تهران، انتشارات ققنوس، چاپ دوم، ۱۳۸۰.
- شکرنشاد، جعفر صادق، بررسی جنبه های حقوقی اعتبارات استادی تضمینی و مقایسه آن با اعتبارات استادی عادی و ضمانتنامه های بانکی، رساله کارشناسی ارشد رشته حقوق خصوصی، موسسه عالی بانکداری ایران، بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران، مهر ۱۳۸۲.
- شکوهی، مجید، حقوق رقابت بازارگانی در اتحادیه اروپا، نشر میزان، ۱۳۸۱.
- شهیدی، مهدی، برخورد مقررات قانون مدنی و تجارت در مورد قرارداد حمل و نقل، مجموعه مقالات حقوقی، تهران، انتشارات مجد، ۱۳۸۵.
- صادقی، محسن، حقوق پدید آورندگان نرم افزارهای رایانه ای در ایران با تاکید بر قانون حمایت از حقوق پدیدآورندگان نرم افزارهای رایانه ای مصوب ۱۰/۴/۷۹، فصلنامه دیدگاههای حقوقی، دانشکده علوم قضائی و خدمات اداری، شماره ۲۶، سال هفتم، تابستان ۱۳۸۱.
- صفری، محمد، ظهر نویسی و ثیقه ای در استناد تجاری، فصلنامه دیدگاه های حقوقی، دانشکده علوم قضائی و خدمات اداری، شماره سی و ششم و سی و هفتم، سال دهم، پائیز و زمستان ۱۳۸۴.
- ...، بازیابی کلی پیش نویس ضمیمه اول کنوانسیون برات و سفته بین المللی، مجله حقوقی، دفتر حقوقی بین المللی جمهوری اسلامی ایران، شماره ۱۲، بهار و تابستان ۱۳۶۹.
- طارم سری، مسعود، حقوق بازارگانی بین المللی، موسسه مطالعات و پژوهش‌های بازارگانی، شرکت چاپ و نشر بازارگانی، اسفند ۱۳۷۷.
- طبیبیان، سید محمد، تجربه دو دهه بانکداری اسلامی و چالشهای پیش رو: بعد نظری، ساختاری و اجرایی، مجموعه مقالات پانزدهمین همایش بانکداری اسلامی، موسسه عالی بانکداری ایران، بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران، شهریور ۱۳۸۳.
- عرفانی، محمود، حقوق تجارت- جلد اول، چاپ چهارم، انتشارات جهاد دانشگاهی، ۱۳۶۹.
- ...، نشر میزان، ۱۳۸۱.
- ...، حقوق تجارت- جلد سوم، چاپ دوم، ۱۳۶۹.

- عیار رضانی، بهمن، مجموعه قوانین و مقررات اقتصادی (ویژه سرمایه و سرمایه گذاری خارچی در ایران، قراردادهای با بک، مناطق آزاد تجاری صنعتی و ویژه اقتصادی و بازارچه های مرزی، بورس و اوراق بیهادار و اوراق مشارکت ...)، انتشارات بازتاب، ۱۳۷۸.
- فهیمی، مهدی، جرائم رایانه ای و روشهای مقابله و پیشگیری از آن، فصلنامه دیدگاه های حقوقی، دانشکده علوم قضائی و خدمات اداری، شماره ۲۳ و ۲۴، سال ششم، پاییز و زمستان ۱۳۸۰.
- کاشانی، سید محمود، خدماتنامه بانکی، موسسه عالی بانکداری ایران، ۱۳۷۷.
- گلریز، حسن، سازمانهای پولی و مالی بین المللی، موسسه بانکداری ایران، ۱۳۶۹.
- مالکیت فکری، مجله حقوقی دادگستری، دوره جدید، سال شماره ۵۰ و ۵۱، بهار و تابستان ۱۳۸۴ (مجموعه مقالات مرتبط با مالکیتهای فکری).
- مسعودی، علیرضا، خدماتنامه های بانکی در حقوق ایران و تجارت بین الملل، موسسه مطالعات و پژوهشها حقوقی شهر دانش، تهران، ۱۳۸۳.
- مطهری، مرتضی (آیت الله)، مسئله ربا و بانک به ضمیمه مساله بیمه، انتشارات صدراء، چاپ یازدهم، ۱۳۸۰.
- میرحسینی، سید حسن، مقدمه ای بر حقوق مالکیت معنوی، نشر میزان، ۱۳۸۴.
- نصیری، مرتضی، حقوق تجارت بین الملل در نظام حقوق ایران، تهران، موسسه انتشارات امیرکبیر، ۱۳۸۳.

- Erfani, Mahmoud, **Introduction to Business Law in Iran**, Tehran, Mizan Publication, 2003.
- Goode, R.M., **Commercial Law**, England, Penguin Books, 1982.
- ICC, **Bank Guarantees in International Trade**, ICC Publication Number 547, 1996.
- Ivamy, E R Hardy, **Chalmer's Marine Insurance Act 1906**, London, Butterworths, 9th ed., 1983.
- Jimenez, Guillermo, **ICC Guide to Export – Import Basics (the legal, financial and transport aspects of international trade)**, ICC Pub. No. 543, 1997.
- Kadar, Abdul and ..., **Business and Commercial Law**, London, Made Simple Books, 3rd ed., 1991.
- Khademan, Mahmood, **DOUMENTARY LETTERS OF CREDIT AND RELATED RULES UNDER INTERNATIONAL TRADE LAW: A**

CASE FOR ACTION, Ph.D., Department of Private Law, University of Glasgow, U.K., July, 1996.

- Mocatta, Alan Abraham and ..., **Scrutton on Charterparties and Bills of Lading**, London, Sweet & Maxwell, 9th ed., 1984.
- Mussavi Bojnourdi, Sayyid Muhammad (Ayatullah), **Role of Negotiable Instruments in the Islamic Legal System**, Message of Thaqalayn, a Quarterly Journal of Islamic Studies, Vol. 2, No. 2, April, 1995.
- Rose, F.D., **Blackstone's Statutes on Commercial Law**, London. Blackston Press Ltd., 1989.

Schmitthoff, Clive M, **Schmitthoff's Export Trade, The Law & Practice of International Trade**, London, Stevens & Sons, 8th ed., 1986.

تجزیه و تحلیل آراء و رویه های قضائی اسناد و قراردادهای تجاری

تعداد واحد: ۱

نوع واحد: نظری

نوع درس: الزامی

ساعات تدریس: ۱۶

پیشنهاد: ندارد

شماره درس: ۱۰

۱- هدف

در حقوق پیشرفت، رویه های قضائی در جایگاهی بلند قرار دارد. در واقع توسعه علم حقوق بدون توجه به مصاديق عملی قوانین و مقررات و بررسی تاثیرات مثبت یا منفی آنها امکان پذیر نخواهد بود. تحلیل دادرس از قواعد که نوعا قضائی است، یک تحلیل ثانوی و آکادمیک را هم می طلبد تا راه حل مناسب هر قضیه به درستی تعیین و اعمال شود. خصوصا به لحاظ پویایی یا دینامیسم رشته حقوق تجارت و لزوم تحول در مقررات و رویه ها، بررسی واقعیات روز جامعه تجاری و نحوه برخورد محاکم، واحد اهمیتی انکار تاییدیزیر است. لذا ایجاب می کند که آراء و رویه های قضائی مرتبط با قراردادها و استاد تجاری تحلیل گردد.

۲- سرفصل دروس

بخش اول - تحلیل ساختاری

بخش دوم - نگارش حقوقی

بخش سوم - تحلیل شکلی

بخش چهارم - تحلیل ماهوی

بخش پنجم - نتیجه گیری

۳- منابع

آراء صادره از سوی محاکم در خصوص موضوع و نقدهای مربوط به آنها.

- Bell, J., "Policy Arguments in Juridical Decisions", Oxford Clarendon Press, 1983.

- Bix, B., "Jurisprudence: Theory and Context", Sweet and Maxwell, London, 1996.

- Buckles, Thomas, "**Laws of Evidence**", Thomson, USA, 2002.
- Carter, Thomas, "**Reasons in Law**", Harper Collins Colledge Publishers, 4th ed., 1993.
- Cotterrell, R., "**The Politics of Jurisprudence**", Butterworths, London, 1989.

مبانی فقهی استناد و قراردادهای تجاری

تعداد واحد: ۲

نوع واحد: نظری

نوع درس: الزامی

ساعات تدریس: ۳۲

پیشنباز: ندارد

شماره درس: ۱۱

۱- هدف

آشنایی دانشجویان با اندیشه‌های فقهی مرتبط با مسائل حقوق تجارت و بدست آوردن قدرت تجزیه و تحلیل فقهی قراردادها و استناد تجاری و روابط اشخاص ذیربطر.

۲- سرفصل دروس

بخش اول - اصل لزوم و اصل آزادی قراردادها و نتایج آن در حقوق تجارت با تکیه بر آیات کلیدی وفا به عقد و تجارت عن تراض

بخش دوم - جایگاه و اهمیت عرف‌های عام و خاص در حقوق اسلام با تأکید بر عرف‌های حاکم بر استناد و قراردادهای تجاری

بخش سوم - بررسی احکام و آثار عقد حواله و تحلیل ماهیت فقهی صدور سند تجاری (چک و برات) و ظهر نویسی انتقالی

بخش چهارم - تحلیل ماهیت فقهی صدور سند تجاری (سفته) و ظهر نویسی تصمینی

بخش پنجم - بررسی احکام و آثار عقد رهن و تحلیل ماهیت فقهی پاره‌ای از معاملات تجاری نظیر ظهر نویسی برای توثیق استناد تجاری

بخش ششم - بررسی احکام و آثار عقد و کالات و تحلیل فقهی پاره‌ای از معاملات تجاری نظیر دلای، حق العمل کاری و نمایندگی

بخش هفتم - بررسی فقهی استناد تجارت الکترونیکی و موارد جدید دیگر به انتخاب استناد مربوطه

۳- منابع

- مبسوط، شیخ طوسی

- جواهر الكلام، شیخ محمد حسن نجفی

- مکاسب، شیخ انصاری
- تحریرالوسله، امام خمینی (ره)
- المسائل المستحدثه، سید محمد صادق حسینی روحانی
- القواعد الفقهیه، میرزا حسن بجنوردی
- مقالات فقهی و حقوقی منتشرشده در مجلات علمی حوزوی و دانشگاهی
- دایره المعارف حقوق مدنی و تجارت، دکتر جعفری لنگرودی
- مبسوط در ترمینولوژی حقوق، دکتر جعفری لنگرودی

متون حقوقی به زبان خارجی

تعداد واحد: ۲

نوع واحد: نظری

نوع درس: الزامی

ساعات تدریس: ۳۲

پیشنبه‌یاز: ندارد

شماره درس: ۱۲

۱- هدف

اشنایی دانشجویان با متون حقوقی به زبان انگلیسی در حوزه حقوق قراردادها و اسناد تجاری و افزایش توانایی های آنها در استفاده از منابع اصلی مربوط به موضوع و استفاده از شبکه اینترنت جهت تحقیقات شان در طول این دوره مورد توجه و تأکید می باشد.

۲- سرفصل دروس

در این درس با توجه به توانایی های دانشجویان و ضرورت‌ها و نیازهای آنان، متون تخصصی حقوقی متناسب با موضوع حقوق قراردادها و اسناد تجاری، و نظرات ارائه شده در داوری‌های بین المللی و محاکم قضائی مورد مطالعه قرار می گیرند.

۳- منابع

- دفتر خدمات حقوقی بین المللی ریاست جمهوری، فرهنگ اصطلاحات حقوقی انگلیسی به فارسی، تهیه شده در پخش ترجمه دیوان داوری دعاوی ایران - لاهه، ۱۳۶۸.

- (ENGLISH- PERSIAN DICTIONARY OF LEGAL TERMS)

- رمضانی، محمود، مجموعه آزمونهای متون حقوقی (انگلیسی) از سال ۱۳۷۲ الی ۱۳۸۰، انتشارات بهنامی، ۱۳۸۱.

- کشاورز، بهمن، فرهنگ حقوقی انگلیسی به فارسی، انتشارات امیر کبیر، ۱۳۵۵.

- کمالی، حبیب الله، آزمون زبان عمومی و تخصصی (۱۳۷۲-۱۳۸۱)، دوره کارشناسی ارشد حقوق، نیکان کتاب،

.۱۳۸۱

- مشققی، فرهاد و شریفیان، فرزاد، انگلیسی برای دانشجویان رشته حقوق خصوصی، انتشارات سمت، چاپ ششم،

.۱۳۸۶

- Barker, David & Padfield, Colin, Law Mid Siml Ple LAW, 8th ed., 1992.
- Bird, Roger, Osborn's CONCISE LAW DICTIONARY, London, Sweet & Maxwell, 1983.
- Clap E., James, "Dictionary of the Law", Random House Webster's, New York, 2000.
- Cornu, Gerard, "Vocabulaire Juridique", PUF, Paris, 2000.
- Curzon, L.B., Dictionary of LAW, England, Pearson Education Ltd., 6th ed., 2002.
- Eftekhar, G., A Miscellany of LAW TEXTS and other materials for law students, Ganj-e-Danesh Publication, Tehran, 2001.
- Garner, Brayan A., BLACK'S LAW DICTIONARY, New Pocket Ed. 2000.
- Lewis, Charlton T., "Latin Dictionary", Oxford University Press, 1997.
- Moshfeghi, Farha & Sharifian, Farzad, English for the Students of Private Law, Tehran, The Organisation For Researching and Composing University Textbooks in the Humanities (SAMT), 6th ed. 1386/2007.
- Shears, Peter, "O" Level Law, London, Macdonald & Evans Ltd., 1984.
- Shiravi, Abdolhossein, Legal Texts (1), Contract Law, A textbook for Law Students, The Center for Studying and Compiling University Books in Humanities (SAMT), 1380/ 2001.
- ..., Legal Texts (2), Criminal Law, A Textbook for Law Students, ...

- Taleghany, M.A.R., "A guide to Latin Words and Phrases used in Law Books and legal documents", Shahid Beheshti University Press, Tehran, 1366.

- و سایر منابع مرتبط و متناسب با موضوع

